

VI VÄXER MED RENAULT & DACIA

Vi är experter inom personbilar, transportbilar och service för Renault och Dacia.

Varmt välkommen till oss på Hedin Bil Malmö Jägersro.

Hedin Bil Malmö Jägersro Jägersrovägen 100 212 37 Malmö

040-671 11 00

INFO

ÖRESUNDSJOURNAL EXPRESS

År 6, Nr. 59, 27 NOV.-05 DEC. 2023, 28 SIDOR | WWW.INFOEXPRESS.SE | WWW.INFOEXPRESS.DK | FRIVILIGT OM DU TYCKER OM INNEHÅLLET, SE S.2

Välkommen till City Motor och upplev
ORA - SVERIGES NYA ELBIL

Fr. **2.995 kr** /mån*

12/24/36 mån privatleasing. Välj själv!

CITY MOTOR

MALMÖ | SVEDALA

Jägershillgatan 6, Malmö, 040-42 06 02

Industrigatan 3, Svedala, 040-40 20 10

citymotor.se/ora

*Energiförbrukning bl. körning 16,7 kWh/100 km. Läs fullständiga villkor för privatleasing på ora.se. Begränsat antal bilar. Gäller t.o.m. 31 dec 2023

Global temperatur på väg att stiga upp till 3 grader Celsius

Vad kommer hända nu? Om risken att uppnå tre graders uppvärmning, oro-väckande rapporter från FN och COP28.

Sid. 15

Ökad risk för dödfödsel efter infektion med covid-19

Sid. 16

ETT BEGRÄNSAT ANTAL NÄSTAN HELT NYA

FORD KUGA PLUG-IN HYBRID

Gäller begagnade Ford Kuga Plug-in Hybrid, 225 hk, miltal mellan 1 000-3 000 mil och blandade färger.

Privatleasing avser 36 mån, rörlig ränta, 1000 fria mil inkl serviceavtal. Skatt, vinterhjul och försäkring tillkommer. Uppläggningsavgift 695 kr & 60 kr/mån i avavgift tillkommer. Med reservation för ev. ändringar. Bilen på bilden kan vara extrautrustad. Bränsleförbrukning blandad körning: 1,4 l/100 km. CO2-utsläpp: 32 g/km. Med reservation för ev. ändringar.

PRIVATLEASING 36 MÅNADER
INKLUSIVE SERVICE:

3 995:- /MÅN

+300 KR/MÅN FÖR NÄSTAN
NYA VINTERHJUL (INKL
BYTE & DÄCKHOTELL)

HEDBERGS BIL

Hornyxegatan 16, Malmö. Öppet: Mån-Fre 9-18. Lör-Sön 11-15.
Besök oss på www.hedbergs.se eller våra sociala medier.

Södra och Östra promenaden ska rustas upp

MALMÖ Många av träderna på Södra och Östra promenaden är i dåligt skick och kommer att tas bort och ersättas med nya träd. Innan nya träd planteras kommer växtbäddarna göras om till bättre och större växtbäddar för att ge träderna de bästa förutsättningar att växa och må bra.

Cirka 20 nya träd kommer att planteras i år. Ambitionen är att återplantera alla träderna så fort som möjligt men det kan ta tid då det finns många kablar i marken. Vissa ytor kan komma att omgestaltas när resten av Södra promenaden planteras under nästa år.

tanjer men som kommer att ersättas med bergsek på Östra promenaden och pagodträd på Södra promenaden.

Resultatet kommer bli en säkrare och vackrare plats!

Info Express
E: hello@infoexpress.se
Källa: Malmö stad

Just nu fälls både lindar och hästkastanjer

Södra Promenaden, Malmö - Creative Commons

Nu granskas alla journaler av en robot

HELSINGBORG Dåliga journaler sätter vårdtagare i fara. Men att granska 3 500 patientjournaler är näst intill omöjligt. Om man inte är en robot, vill säga. För nu håller en nitisk robot koll på alla stadens patientjournaler och larmar innan någon far illa.

Helsingborgs stad har 3 500 patientjournaler. Det är framför allt journaler för vårdtagare som bor på boenden eller har hemvård. I journalerna finns uppgifter om sjukdomar och behandlingar. Där ska alla bedömningar och insatser skrivas ner.

ytterst ansvarig för alla journaler. Men att granska allihop är en omöjlighet.

Fram till nu. Pilotprojekt på ett vårdboende. Med hjälp av företaget PS Provider körde Helsingborgs stad igång ett pilotprojekt för några år sedan. Under en begränsad tid granskade en robot alla journaler på ett av stadens vårdboenden. Precis samma granskning som en människa skulle gjort om den hann med, men snabbare och mer effektivt.

– Tekniken som används är robotic process automation, också benämnt RPA. Det är ett verktyg för att automatisera monotona arbetsuppgifter där det finns ett tydligt regelverk, säger Sanna Andersson, utvecklare på PS Provider.

Men det är lätt att glömma. Eller att inte hinna med.

– När man börjar utreda efter en vårdskada ser man ofta stora brister i journalerna. Man har glömt vissa saker och missat att titta på olika faktorer. När IVO (Inspektionen för vård och omsorg, reds. anm.) gjorde tillsyn i 283 kommuner konstaterade de att ett av de fyra allvarligaste bristområdena är att man inte dokumenterar som man ska, säger Aziza Munke.

Aziza Munke är medicinskt ansvarig sjuksköterska i Helsingborgs stad. Tillsammans med sin kollega är hon

Roboten letar efter luckor i dokumentationen. Om en vårdtagare har en funktionsnedsättning som ökar risken för trycksår kontrollerar roboten att personalen har tittat på huden. Om vårdtagaren har en psykisk funktionsnedsättning tittar roboten efter bedömningar om hur personen kan orientera sig i tid och rum.

– Det är omöjligt att göra det här själv i alla journaler, säger Aziza Munke.

Försöket har skalats upp till alla journaler. Projektet föll väl ut och sedan våren 2023 granskar roboten alla stadens journaler. Om den hittar brister flaggas journalen i journalsystemet. Om bristen kvarstår vid en andra granskning flaggas journalen även hos chefen.

Robotgranskningen är unik. Vad som

är känt finns inget liknande system någon annanstans. Flera kommuner har hört av sig till Helsingborgs stad för att lära sig mer.

Behöver utvärderas mer. Att robotens granskning ger bättre journaler är tydligt. Om den därmed även leder till bättre vård återstår att se.

– Vi behöver mäta att det faktiskt blir bättre vård. Kanske kan vi mäta om antalet avvikelser minskar och i så fall se om det beror på att antalet brister i dokumentationen har minskat. Det har vi inte kollat upp än. Än så länge vet vi att personalen tycker att man får en bättre bild av patienten, säger Aziza Munke.

Info Express
E: hello@infoexpress.se
W: www.infoexpress.se
Källa: Helsingborgs stad

Info Express är en ekonomiskt och politiskt oberoende tidning som satsar på att täcka ämnen som miljö, vetenskap, hälsa, teknik, världen och Öresundsnyheter sedan 2016.

INFO EXPRESS

X Solutions HB. Org nr: 969778-9353
Tidningschef/Ansvarig utgivare: Laurentiu Mihai
E-post: office@infoexpress.se
Distribution: X Solutions HB
Tryck: Pressgrannar AB, Linköping

Kontaktuppgifter

Webbida: www.infoexpress.se
Redaktion: office@infoexpress.se
Prenumeration: hello@infoexpress.se
Annonsering: annonsering@infoexpress.se
Hälsa på redaktionen: hello@infoexpress.se

PRIS: FRIVILLIGT OM DU TYCKER OM INNEHÅLLET!

GÄLLER VID UTDELNING
Swish: 123 213 99 05 X Solutions HB

Allt material i tidningen lagras digitalt. För ej beställt material ansvaras ej. De som sänder in material anses medge till digital lagring och publicering.

UPPTÄCK CITROËN

Nu med 1,99% ränta

BILLÅN
MED 36 MÅN
AVBETALNING
1,99%
RÄNTA

CITROËN C4 SHINE PURETECH 130 HK AUT
fr **2 199** kr/mån*

CITROËN C5 AIRCROSS SHINE PURETECH 130 HK AUT
fr **2 599** kr/mån*

Bränsleförbrukning blandad körning: 5,4-5,8 l/100 km, 121-138 CO2 g/km. *Finansiering via DNB Finans. 1,99% rörlig ränta, 30% kontantinsats, 36 månader lokala avvikelser kan förekomma. Redovärde C4: 159 971 kr, C5: 208 303 kr. Kreditbelopp C4: 228 643 kr, C5: 286 993 kr. 5 års fabriksgaranti. Uppfyllnings- och avskrivningskostnader kan tillkomma. Bilderna kan vara estimerade. Vi reserverar oss för eventuella ändringar i avvikelser och lok.

Hornyxegatan 16, Malmö. Öppet: Mån-Fre 9-18. Lör-Sön 11-15.
BESÖK OSS GÄRNA PÅ WWW.HEDBERGS.SE ELLER VÅRA SOCIALA MEDIER!

HEDBERGS BIL

VÄJ FAST ELLER RÖRLIG RÄNTA!

NYA 2008

NYA PEUGEOT 2008 – EN KOMPACT OCH SMIDIG SUV FÖR ALLA ÄVENTYR

12 eller 24 mån privatleasing
fr **3 399** kr/mån

Nya Peugeot 2008 GT, PureTech, 130 hk, aut

KOM IN & PROVKÖR REDAN IDAG!

Bränsleförbrukning blandad körning: 2008 GT: 5,9 l/100 km, 133 CO2 g/km. *Privatleasing avser 12 eller 24 mån (fast eller rörlig ränta), 1000 fria mil (inkl serviceavtal). Skatt, vinterhjul och förpackning tillkommer. Uppfyllningsavgift: 695 kr & 60 kr/mån i avskrivning tillkommer. Med reservation för ev. ändringar. Bilderna på bilderna kan vara estimerade.

Hornyxegatan 16, Malmö. Öppet: Mån-Fre 9-18. Lör-Sön 11-15.
BESÖK OSS GÄRNA PÅ WWW.HEDBERGS.SE ELLER VÅRA SOCIALA MEDIER!

HEDBERGS BIL

”Jag vet att frågan om skatteavtalet betyder mycket för väldigt många”

Det görs framsteg i förhandlingarna kring det dansk-svenska skatteavtalet Öresundsavtalet, bekräftar Danmarks nordiska samarbetsminister Louise Schack Elholm. Hon ser stor arbetsmarknadspotential i Öresundsregionen, och menar att de danska investeringarna på fyra miljarder danska kronor till infrastruktur i relation till Öresundsbron visar på hur regeringen prioriterar kopplingen mellan länderna.

De Öresundsavtalet är en av de frågor som hanteras på nationell nivå i det dansk-svenska samarbetet.

– Diskussionerna är i gång, det sker förhandlingar mellan det danska skatteministeriet och det svenska finansdepartementet. Det görs framsteg och man arbetar på det. Jag vet att frågan betyder mycket för väldigt många, säger Louise Schack Elholm.

Andra frågor, som jobbmässor, drivs regionalt eller lokalt i samarbetet, men är minst lika viktiga, menar ministern.

– En stor potential finns i förhållande till arbetsmarknaden, där det råder brist på arbetskraft i Danmark och det finns en del arbetslöshet i Sverige. Det är till fördel för båda länderna om det kan skapas ett bättre samarbete kring detta. Greater Copenhagen har arbetat med arbetsmarknadsmässor där över 6 000 personer hittills deltagit. Där kan man se den goda nytta vi kan få ut av att integrera oss, säger Nordenministern.

Upplever att samarbetet i stort fungerar bra

Hon lyfter också fram betydelsen av att många människor kan bo och ha familj över Öresund, eftersom det binder samman danskar och svenskar på ett kulturellt och mänskligt plan.

– Jag tycker att samarbetet fungerar riktigt bra, i och med att vi pendlar mycket och besöker varandra mycket – turismen stiger. Pendlingen stiger och har gjort det sedan coronapandemin även om den inte är lika hög som tidigare. Arbetsmarknaden fungerar bra och många studerar på tvärs, säger Louise Schack Elholm.

Samtidigt är hon medveten om att allt inte fungerar så smidigt som det idealt sett skulle kunna göra.

– Det råder inga tvivel om att det kan bli bättre. Vi har en lista över vilka gränshinder som finns i Öresundsregionen, men det jag ofta hör rör skatt, och gränskontroll, säger hon och fortsätter:

– Vi har ständig fokus på hur vi kan förbättra samarbetet, vad gör det mest ont? Det handlar om skatteområdet, men också hela näringslivsområdet, där life science-klustret är tongivande. Hur kan man öka samarbetet och även lösa utmaningarna som finns med infrastrukturen? säger hon.

Infrastruktursatsningar ska ge smidigare resor

Danmarks satsningar på att förbättra infrastrukturen i relation till Öresundsbron för totalt fyra miljarder danska kronor, inför invigningen av den dansk-tyska Fehmarn Bält-tunneln

Danmarks nordiska samarbetsminister Louise Schack Elholm. Bild: News Øresund - Creative Commons Attribution.

under 2029, visar att regeringen prioriterar det dansk-svenska samarbetet, framhåller Louise Schack Elholm.

Under augusti, i samband med hoten på grund av koranbränningarna, återinförde Danmark tillfälligt gränskontrollerna mot Sverige.

– Det var nödvändigt av säkerhetsskäl men vi skulle önska att vi inte hade behövt göra det. Jag ser gärna att vi hela tiden försöker göra det lite lättare att röra sig mellan länderna, säger hon.

Vill fortsätta samarbetet i Greater Copenhagen Task Force
Sedan Louise Schack Elholm tillträdde som Nordenminister i december 2022

har hon hunnit träffa sin svenska kollega Jessica Roswall flera gånger.

– Jag har ett mycket gott samarbete med Jessica och vi har även haft diskussioner tillsammans med Greater Copenhagen. Vi hade bland annat möte med Greater Copenhagen Task Force i januari, och jag tycker att det är mycket konstruktivt för att sätta fokus på de gränshinder som finns och de utmaningar vi har. Så det är viktigt att hålla fast vid och jag ser fram emot nästa möte, som blir i höst, förväntar jag.

Info Express
E: hello@infoexpress.se
Källa: News Øresund
– Anna Palmehag

Danska regeringen annonserar skattesänkningar på tio miljarder i ny skattereform

3,3 miljoner danskar ska få sänkt skatt genom den nya skattereform som regeringen presenterade i veckan. För de 9 000 personer som tjänar mer än 2,5 miljoner danska kronor om året väntar i stället en skatthöjning i form av en extra toppskatt. Detta utgör den största skattereformen i Danmark på tio år, skriver TV2 Nyheder.

Bortsett från dem som tjänar allra mest väntar skattesänkningar för både hög- och låginkomsttagare, enligt förslaget, som också omfattar 500 miljoner danska kronor som ska förhandlas av folketinget. Totalt ska satsningen öka arbetsutbudet i Danmark med 5 150 personer, enligt regeringen.

För statskassan beräknas skattesänkningarna kosta 6,75 miljarder danska kronor – mellanskillnaden upp till tio miljarder danska kronor väntas in-

komma bland annat genom att ökad konsumtion ger högre momsintäkter till staten. Satsningen på 6,75 miljarder har ökat efter nya förhandlingar, jämfört med de fem miljarder danska kronor till skattesänkningar som ingick i regeringsförklaringen för regeringspartierna Socialdemokratiet, Venstre och Moderaterne. (News Øresund)

Info Express
E: hello@infoexpress.se
Källa: News Øresund

Foto: News Øresund - Johan Wessman

VI VÄXER MED RENAULT & DACIA

Vi är experter inom personbilar, transportbilar och service för Renault och Dacia.

Varmt välkommen till oss på Hedin Bil Malmö Jägersro.

DACIA
ALL YOU NEED

Hedin Bil Malmö Jägersro
Jägersrovägen 100, 212 37 Malmö

040-671 11 00

Hedin Bil

BY

CREATORS

YES YOU CANCAN

Känner du? Nu börjar den. Revolutionen. Alla kulörer från CANCAN är kurerade utifrån objekt, platser och riktiga historier. Tusentals toner och nyanser har blandats upp i olika ljus, blandats om igen och testats tills det som finns kvar är essensen av rå skönhet. Livet är för kort för att vara grått.

66 enastående kulörer finns på cancan.se eller i din närmaste Coloramabutik. Vi ses.

FOR

CANCAN

CREATORS

colorama
LIMHAMN

Linnégatan 85, 216 15 LIMHAMN | Tel. 040-16 26 09 | E-mail: limhamn@colorama.se

Svensk-danskt avtal skulle kunna göra det möjligt för icke EU-medborgare att bli Öresundspendlare, föreslår advokatutredning

■ Ett bilateralt avtal, ett undantag för Öresundsregionen eller lagändringar i Danmark och Sverige. Det är tre av de fyra lösningsförslag som den svensk-danska advokaten Emelie Svensson ger i en utredning av det gränshinder som innebär att så kallade tredjelandsmedborgare vanligtvis inte får gränspendla. Arbetet har gjorts genom EU-projekt som initierats av informationstjänsten Øresunddirekt, där Emelie Svensson gått på djupet med två stora och omtalade gränshinder i Öresundsregionen.

En ny utredning ger förslag på hur även personer födda utanför EU/EES skulle kunna få gränspendla över Öresund. Foto: News Öresund - Johan Wessman

M Trots att den danska arbetsmarknaden skriker efter arbetskraft och det finns en hög arbetslöshet i Skåne – inte minst bland invandrare – får personer som är medborgare i länder utanför EES-området vanligtvis inte bo på ena sidan sundet och arbeta på den andra.

Danmark gör dock undantag för personer som har hög lön, arbetar inom vissa eftertraktade yrken eller vars arbetsgivare står på listan för "fast track".

Emelie Svensson ger fyra olika lösningsförslag:

1.) Ett bilateralt avtal mellan Danmark och Sverige som innebär att om ett av länderna gett en tredjelandsmedborgare uppehållstillstånd innebär det att personen har rätt att arbeta i båda länderna. Det skulle också kunna skrivas in i Öresundsavtalet, om detta utvidgas

till att inte bara omfatta skatt.

2.) EU inför en förordning som tvingar alla länder att tillåta tredjelandsmedborgare med uppehållstillstånd i ett annat EU-land att få arbeta över gränsen.

3.) Nya lagar i Danmark och Sverige skulle kunna införas, inspirerade av en dom i Migrationsöverdomstolen i Sverige, om att arbetstillstånd kan ges till en tredjelandsmedborgare som bor i Danmark och vill pendla till arbete i Sverige. Domen skulle alternativt också kunna användas som prejudikat även i Danmark.

4.) Dansk lag skulle kunna ändras så att ett undantag ges för Öresundsregionen, där tredjelandsmedborgare tillåts att gränspendla. Ett alternativ vore att utöka den så kallade positivlistan över eftertraktade yrken och lägga till att ett uppehålls- och arbetstillstånd i Sverige är tillräcklig grund för att ge arbetstillstånd även i Danmark.

Info Express
E: hello@infoexpress.se
Källa: Anna Palmehag
– News Öresund

Inflationstakten i Danmark närmar sig noll

Mellan september och oktober föll inflationstakten i Danmark från 0,9 till 0,1 procent rapporterar Danmarks statistik. Enligt Danske Banks chefekonom Las Olsen beror den obefintliga inflationstakten på att jämförelsen görs med förra årets mycket höga nivå. "Om vi istället ser på det månad för månad så ser det ut som att inflationen blivit normal", skriver han på LinkedIn.

Det är den lägsta inflationstakten i Danmark sedan maj 2020 då den var 0,0 procent. Den senaste månadens nedgång i inflationstakten förklaras bland annat av lägre priser på bensin, el, möbler och hushållsutrustning. Tjänstepriserna har däremot stigit med 4,9 procent under det senaste året främst beroende på ökade kostnader för hushyrer och uthyrning av sommarhus. Den så kallade kärninflationen, där priset på energi

och icke bearbetade livsmedel räknas bort, föll från 3,7 procent i september till 3,3 procent i oktober. I Sverige var inflationstakten enligt SCB 6,5 procent i september och 6,9 procent rensat för energikostnader. SCB:s statistik för den svenska inflationen i oktober släpps den 14 november.

Info Express
E: hello@infoexpress.se
Källa: News Öresund

Foto och grafik: News Öresund

MAZDA CX-60 LADDHYBRID NU FRÅN 467 500 KR*

JUST NU 50.000 KR
I RABATT!

Mazda CX-60 är en elegant och kraftfull laddhybrid med 63 km räckvidd och en dragvikt på 2 500 kg. Precis som alla Mazda är den byggd runt föraren: japanska hantverkstraditioner ligger bakom de noggrant utvalda materialvalen och med hjälp av ny teknik som ansiktsigenkänning kan bilen automatiskt justera en lång rad förarinställningar såsom körställning, ljud och klimat - allt för bästa möjliga körupplevelse.

MAZDA CX-60 LADDHYBRID NU FRÅN 467 500 KR
(ORD. PRIS FRÅN 517 500 KR)

10
ÅRS
GARANTI

Vid blandad körning: bränsleförbrukning 1,5 l/100km, CO₂-utsläpp 33 g/km. Bilen på bilden kan vara extrautrustad. *Kampanjpris från 499 900 kr, ord. pris från 517 500 kr. Erbjudandet gäller till och med 31/12 2023.

MazdaCenter Svedala / CityMotor Malmö
Industrigatan 3, 233 21 Svedala
Jägershillgatan 6, 213 75 Malmö
www.mazdacenter.nu www.citymotor.se

Kommissionen välkomnar politisk överenskommelse om strängare kontroll av export av avfall

Bild av Alex Fur/Pexels

Kommissionen välkomnar den politiska överenskommelse som nåddes i natten mellan Europaparlamentet och rådet om avfallstransporter, som kommer att säkerställa att EU tar ett större ansvar för sitt avfall och inte exporterar sina miljöutmaningar till tredjeländer. Reglerna kommer också att underlätta användningen av avfall som en resurs. Överenskommelsen bidrar till den europeiska gröna givens mål att minska föroreningarna och främja den cirkulära ekonomin.

Export av plastavfall från EU till länder utanför OECD kommer att förbjudas. Endast om stränga miljökrav är uppfyllda får enskilda länder ta emot sådant avfall fem år efter det att de nya reglerna har trätt i kraft. Mot bakgrund av de globala problemen med kraftigt ökande mängder plastavfall och utmaningarna för en hållbar hantering av detta, strävar EU:s lagstiftare med denna åtgärd efter att förhindra miljöförstöring och föroreningar i tredjeländer som orsakas av plastavfall som genereras i EU.

Annat avfall som lämpar sig för återvinning kommer att exporteras från EU till länder utanför OECD endast om de ser till att de kan hantera det på ett hållbart sätt. Samtidigt kommer det att bli lättare att transportera avfall för återvinning inom EU tack vare moderna digitaliserade förfaranden. Kontrollen av efterlevnaden och samarbetet kommer också att stärkas i kampen mot olaglig handel med avfall. Den nya lagen kommer att komplettera det nya miljöbrottsdirektivet, för vilket en politisk överenskommelse också nåddes den 17 nov. 2023.

Se till att exporten av avfall från EU hanteras på ett hållbart sätt

De antagna åtgärderna om export av avfall kommer att utgöra en standard när det gäller att förebygga miljö- och folkhälsoproblem i tredjeländer som orsakas av ohållbar avfallshantering, som genererats på annat håll. Denna nya förordning kommer endast att tillåta export av avfall till länder utanför OECD om dessa länder informerar kommissionen om att de är villiga att importera avfallet och har förmåga att hantera det på ett hållbart sätt. För plastavfall kommer ingen export att tillåtas till länder utanför OECD 2.5 år efter det att den nya lagen trätt i kraft, såvida inte landet kan uppfylla strikta villkor - i detta fall skulle import tillåtas, men endast fem år efter det att de nya reglerna trätt i kraft.

Kommissionen kommer också att övervaka avfallsexporten till OECD-länderna och vidta åtgärder om sådan export skapar miljöproblem i mottagarlandet. Dessutom måste alla EU-företag som exporterar avfall utanför EU se till att de anläggningar som tar emot deras avfall blir föremål för en oberoende revision som visar att de hanterar detta avfall på ett miljöriktigt sätt.

Frigöra potentialen hos EU:s avfallsmarknad för att främja den cirkulära ekonomin
Spridningen av avfall för återvinning och återanvändning mellan medlemsstaterna är avgörande för EU:s övergång till en cirkulär ekonomi och en trygg råvaruförsörjning.

EU kommer att modernisera de nuvarande förfarandena för att transportera avfall så att de blir mer digitala. Påskyndade förfaranden för vissa stödbärrättade anläggningar som utsetts av medlemsstaterna kommer också att bli enklare och effektivare. Detta kommer

att göra det lättare för avfall att återkomma in i den cirkulära ekonomin i hela EU, utan att den nödvändiga kontrollnivån för sådana transporter sänks.

Bekämpning av olaglig handel med avfall
För att intensifiera EU:s insatser mot olaglig handel med avfall kommer det att finnas ett starkare samarbete mellan EU:s medlemsstater och mer avskräckande sanktioner mot brottslingar som är inblandade i olaglig handel med avfall. Kommissionen kommer att kunna agera på fältet för att stödja medlemsstaternas utredningar av gränsöverskridande brottslighet i samband med olaglig handel med avfall, med direkt medverkan av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) i dessa frågor.

Olaglig handel med avfall är ett av dagens allvarligaste miljöbrott som skadar miljön men också legitima företag. Dessutom finns det en tydlig koppling mellan olaglig handel med avfall och organiserad brottslighet. Upp till en tredjedel av alla avfallstransporter anses vara olagliga och genererar varje år en betydande olaglig vinst.

Nästa steg
Europaparlamentet och rådet måste nu formellt anta förordningen i enlighet med den politiska överenskommelse som nåtts. När förordningen formellt har antagits träder den i kraft den 20 dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

Kommissionen förbereder redan ett snabbt genomförande, till exempel genom att göra digitala förfaranden operativa i god tid och nå ut via multilaterala och regionala forum, samt bila-

teralt, för att ge stöd till partnerländer som anstränger sig för att anpassa sig till de nya exportkraven. Detta förväntas också främja bättre avfallshanteringsmetoder och användning av mer cirkulära modeller i ekonomierna i EU:s partnerländer.

Bakgrund
Den nya förordningen är ett viktigt åtagande i den europeiska gröna givens, den nya handlingsplanen för den cirkulära ekonomin, handlingsplanen för nollförorening och den nya EU-strategin för att bekämpa organiserad brottslighet 2021 - 2025.

Avfall kan vara en värdefull resurs men den måste användas med försiktighet. När avfall som transporteras över gränserna inte kontrolleras ordentligt eller hanteras på ett ohållbart sätt i mottagarländerna kan det skada människors hälsa och miljön. Å andra sidan kan sådant avfall också ha ett positivt ekonomiskt värde och ge miljöfördelar. Till exempel om det återvinns och används som returåvara i stället för nya material och på så sätt bidrar till en mer cirkulär ekonomi.

Den internationella handeln med avfall ökar och EU spelar en viktig roll i den. Den nu gällande förordningen om avfallstransporter antogs 2006. Sedan dess har avfallsexporten från EU till tredjeländer ökat avsevärt, särskilt till länder som inte är medlemmar i OECD. Bristen på detaljerade bestämmelser för att säkerställa att avfallet hanteras på ett hållbart sätt i mottagarländerna har lett till bristande efterlevnad och miljö- och folkhälsoproblem i de länderna.

Info Express
Källa: Europeiska kommissionen

Europeisk digital identitet: rådet och parlamentet når preliminär överenskommelse

För att säkerställa en tillförlitlig och säker digital identitet för alla inom EU har rådets ordförandeskap och Europaparlamentets företrädare i dag nått en preliminär överenskommelse om en ny ram för en europeisk digital identitet.

En europeisk e-identitetsplånbok
Den reviderade förordningen utgör ett tydligt paradigmskifte när det gäller digital identitet i Europa. Syftet är att ge människor och företag inom EU allmän tillgång till säker och tillförlitlig **elektronisk identifiering** och autentisering.

Enligt den nya lagen kommer medlemsländerna att erbjuda privatpersoner och företag **digitala plånböcker** som kan koppla samman nationella digitala identiteter med intyg för andra personliga dokument (t.ex. körkort, examensbevis, bankkonto). Medborgarna kommer att kunna **styrka sin identitet och dela med sig av elektroniska handlingar** från sina digitala plånböcker genom att klicka på en knapp på mobiltelefonen.

De nya europeiska e-identitetsplånböckerna kommer att göra det möjligt för alla europeer att få **tillgång till online-tjänster** med sitt nationella digitala id, som kommer att **erkännas i hela EU**, utan att behöva använda privata identifieringsmetoder eller i onödan dela personuppgifter. Användarnas kontroll säkerställer att det endast är sådana uppgifter som måste delas som faktiskt delas.

Inledande preliminär överenskommelse
Sedan den ursprungliga preliminära

överenskommelsen gällande några av de viktigaste inslagen i lagstiftningsförslaget i slutet av juni i år har en grundlig serie tekniska möten ägt rum för att komplettera en text som gjorde det möjligt att slutföra ärendet i sin helhet. Vissa relevanta aspekter som medlagstiftarna enats om i dag är följande:

- E-signaturer: Plånboken kommer att vara gratis att använda för fysiska personer som standard, men medlemsländerna får föreskriva åtgärder för att säkerställa att den kostnadsfria användningen begränsas till icke-yrkemässiga ändamål.
- Affärsmodell för plånboken: Utfärdande, användning och återkallande kommer att vara kostnadsfritt för alla fysiska personer.
- Validering av elektroniska intyg för personliga dokument: Medlemsländerna ska tillhandahålla kostnadsfria valideringsmekanismer endast för att kontrollera plånbokens och de användande parternas äkthet och giltighet.
- Kod för plånböckerna: Programvaran kommer att ha öppen källkod, men medlemsländerna ges nödvändigt spelrum så att andra komponenter än de som installerats på användarenheter av motiverade skäl inte får lämnas ut.
- Överensstämmelse mellan plånboken som ett medel för elektronisk identifiering och det underliggande system enligt vilket den utfärdas har säkerställts.

Slutligen klargör den reviderade lagen tillämpningsområdet för **kvalificerade certifikat för autentisering av webbplatser**, vilket säkerställer att användarna kan kontrollera vem som ligger bakom en webbplats, samtidigt som de nuvarande väletablerade reglerna och standarderna för branschsäkerhet bevaras.

Vad händer nu?

Det tekniska arbetet kommer att fortsätta för att komplettera lagtexten i enlighet med den preliminära överenskommelsen. När texten har färdigställts kommer den att läggas fram för medlemsländernas företrädare (Coreper) för godkännande. Med förbehåll för juristlingvisternas granskning ska den reviderade förordningen därefter antas formellt av parlamentet och rådet innan den kan offentliggöras i EU:s officiella tidning och träda i kraft.

Bakgrund

I juni 2021 föreslog kommissionen en ram för en europeisk digital identitet som skulle vara tillgänglig för alla EU-medborgare, personer som är bosatta i EU och företag i EU via en europeisk digital identitetsplånbok.

Den föreslagna nya ramen ändrar 2014 års förordning om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den

inre marknaden (eIDA-förordningen), som lade grunden för säker tillgång till offentliga tjänster och genomförande av transaktioner online och över gränserna i EU.

Enligt förslaget är medlemsländerna skyldiga att utfärda en e-plånbok inom ramen för ett anmält system för elektronisk identifiering som bygger på gemensamma tekniska standarder efter en obligatorisk certifiering. För att upprätta de nödvändiga tekniska strukturerna, påskynda genomförandet av den reviderade förordningen, tillhandahålla medlemsländerna riktlinjer och undvika fragmentering åtföljdes förslaget av en rekommendation om utarbetande av en unionsverktygslåda som fastställer plånbokens tekniska specifikationer.

Efter interinstitutionella förhandlingar (trepartsmöten) lyckades de två medlagstiftarna nå en inledande preliminär överenskommelse om de viktigaste inslagen i ärendet den 29 juni 2023, med förbehåll för ytterligare tekniska justeringar av utkastet till den reviderade förordningen.

Info Express
E: hello@infoexpress.se
www.infoexpress.se/.dk
Källa: Europeiska rådet

Bly och diisocyanater: EU inför skydd för arbetstagare

■ Rådet och Europaparlamentet har preliminärt enats om gränsvärden för bly och diisocyanater. Överenskommelsen måste bekräftas av båda institutionerna innan det formella antagningsförfarandet inleds.

Kompromissens huvudinnehåll
Sänka gränsvärden för bly och nya gränsvärden för diisocyanater
Ordförandeskapets och Europaparlamentets förhandlare enades om kärnan i utkastet till direktiv, nämligen införandet av gränsvärden för de två grupperna av ämnen, eftersom rådet och parlamentet var överens om att förbättra arbetstagarnas hälsa och säkerhet.

De behöll kommissionens ambition att **sänka det yrkeshygieniska gränsvärdet för bly** från 0,15 mg/m³ till 0,03 mg/m³ och det biologiska gränsvärdet för bly från 70 µg/100 ml till 15 µg/100 ml.

Kompromisstexten är också anpassad till kommissionens förslag om att fastställa det **första sammanlagda yrkeshygieniska gränsvärdet för diisocyanater** på 6 µg NCO/m³ (dvs. den maximala koncentrationen i luften som en arbetstagare andas in under en åttatimmars arbetsdag) och ett gränsvärde för korttidsexponering på 12 µg NCO/m³ (dvs. genomsnittlig exponering under 15 minuter).

Rådet och parlamentet enades också om en **övergångsperiod** för det nya biologiska gränsvärdet för bly (till och med den 31:a december 2028) för att se till att medlemsländerna har tillräckligt med tid för att kunna uppdatera produktionsprocesserna och genomföra nödvändiga förebyggande åtgärder och skyddsåtgärder.

Särskilda regler och åtgärder för hälsokontroller

Rådet och Europaparlamentet nådde en välavvägd överenskommelse om särskilda bestämmelser om hälsoskydd för arbetstagare som redan har höga nivåer av bly i blodet till följd av tidigare exponering, samtidigt som deras kontinuitet på arbetsmarknaden säkras.

För kvinnor i fertil ålder fann förhandlingarna en balans mellan skydd av fosters och barns säkerhet och hälsa – genom medicinsk övervakning – och likabehandling av kvinnor på arbetsmarknaden.

Rådet och parlamentet konstaterade att det är viktigt att beteckna bly som ett reproduktionstoxiskt ämne utan tröskelvärde, vilket innebär att det inte finns någon nivå under vilken exponering för bly skulle vara säker för fosters utveckling.

Översyn och genomförande av direktivet

Rådet och Europaparlamentet enades om att ge kommissionen i uppdrag att därefter bedöma gränsvärdena för bly i linje med vetenskapliga rön och vid behov föreslå lagändringar.

Enligt den överenskomna texten kommer kommissionen att inleda ett förfarande för att överväga att införa hormonstörande ämnen i direktivet, eftersom dessa kan ha skadliga effekter på arbetstagarnas hälsa.

Slutligen innehåller den överenskomna texten ett krav på att kommissionen ska utfärda riktlinjer för hälsokontroller, som bör innehålla råd om hur bestämmelserna om blyhalter i blodet ska tillämpas.

Vad händer nu?

Den preliminära överenskommelsen kommer nu att godkännas av rådet och parlamentet. Efter juristlingvisternas granskning kommer den sedan att antas formellt av båda institutionerna. När de formella stegen i antagandet har slutförts har medlemsländerna två år på sig att införliva bestämmelserna i direktivet i sin nationella lagstiftning.

Bakgrund

EU har sedan 1982 haft regler som begränsar exponeringen för bly. Långvarig exponering för bly är känd för att påverka fortplantningsfunktioner och fosterutveckling samt skada nervsystemet, njurarna, hjärtat och blodet.

Diisocyanater är en grupp kemikalier som används i stor utsträckning inom industrin, särskilt vid tillverkning av polyuretan och som hårdare i industriella färger, lim, lack och harts. Det uppskattas att 4,1 miljoner arbetstagare för närvarande exponeras för dessa kemikalier. Det finns för närvarande inga gränsvärden för diisocyanater på EU-nivå, men det är känt att de orsakar astma och andra sjukdomar i luftvägarna.

Info Express
E: hello@infoexpress.se
Källa: Europeiska rådet

70% PÅ MÄRKESBÅGAR

Nu lämnar vi upp till 70% rabatt på utvalda märkesbågar. Erbjudandet gäller t.o.m. 2023-12-31. Välkommen!

KOSTNADSFRI

SYNUNDERSÖKNING

Vid köp av glasögon bjuder vi på synundersökningen. Kom in så berättar vi mer. Värde 495 kr. Utförs av leg. optiker.

glasögonmagasinet

Malmö Södra Förstadsgatan 121, Tel: 040-828 88

Helsingborg	Bruksgratan 25	Tel: 042-18 38 88
Landskrona	Östergatan 12	Tel: 0418-41 18 30
Lund	Lilla Tvärgatan 7	Tel: 046-13 99 98

För information om öppettider, bokning och kampanjer, besök: www.glasogonmagasinet.se

- Yolanda Díaz Pérez, tillförordnad arbetsmarknadsminister från Spanien

"Det är första gången på 40 år som vi ser över gränsvärdena för exponering för bly i arbetet, och första gången någonsin som det införs gränsvärden för diisocyanater. För några månader sedan nådde vi en överenskommelse för att skydda arbetstagare i EU mot asbest. Den här preliminära överenskommelsen är ytterligare en milstolpe i arbetet för en säker grön omställning för alla arbetstagare i EU."

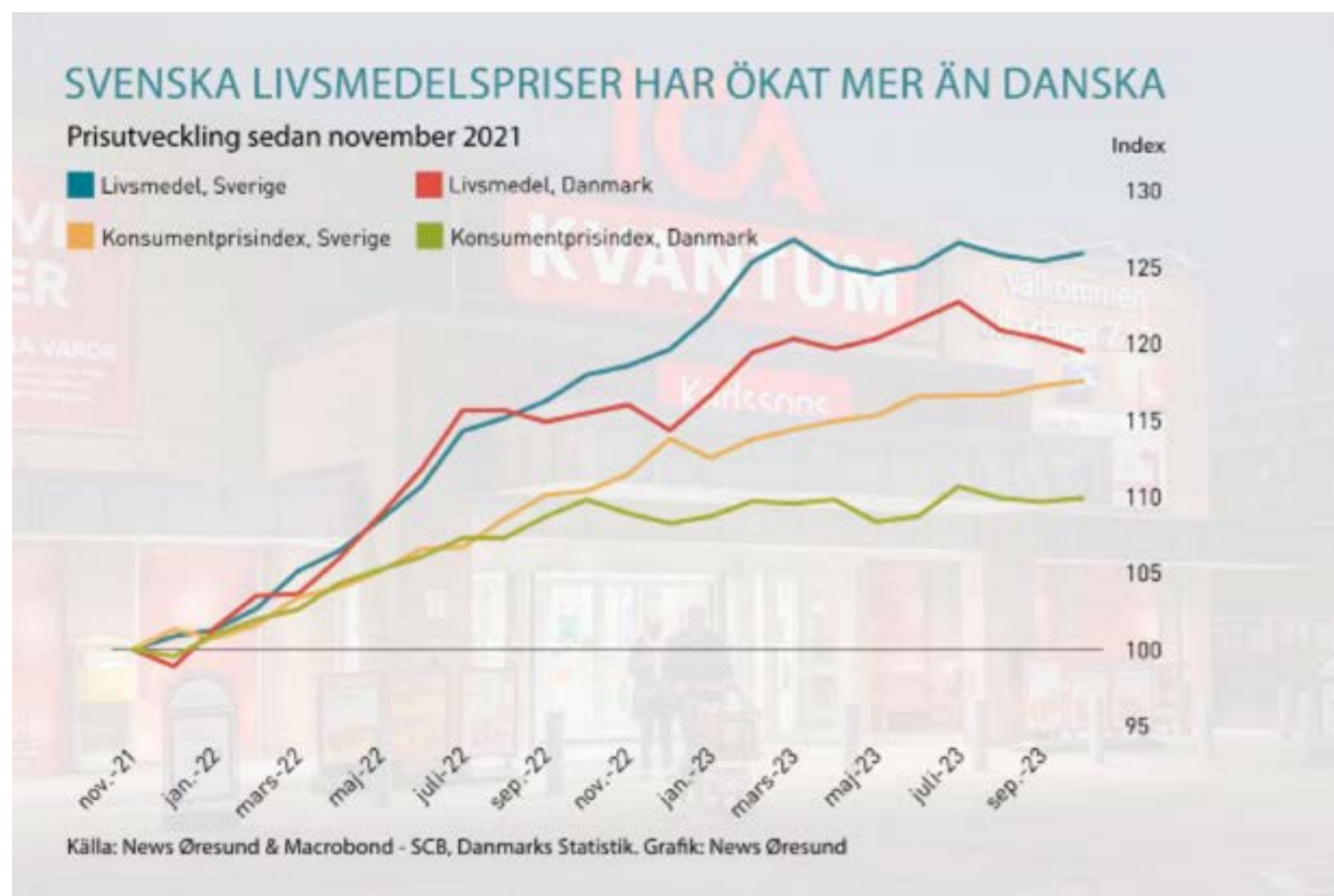
BRILLIANT

www.vaxkassetter.se

IMPRESSIVE
REJUVENATION EFFECTS

Maten i Danmark nästan 20 procent dyrare sedan hösten 2021 – svenska livsmedelspriser har ökat knappt 26 procent

Matpriserna i Danmark är idag 19,5 procent högre jämfört med november 2021. Under samma period har svenska livsmedelspriser ökat 25,9 procent. Foto och grafik: News Øresund

Danska matpriser har nu sjunkit tre månader i rad. Men trots fallande priser är danska livsmedel nästan 20 procent dyrare jämfört med november 2021 då prisuppgångarna började ta fart, enligt siffror från Danmarks Statistik. I Sverige har prisuppgången på livsmedel varit ännu större under perioden. I oktober var de svenska matpriserna nästan 26 procent dyrare sedan november 2021, visar siffror från SCB. Livsmedelspriserna i både Sverige och Danmark har stigit mer än de båda ländernas genomsnittliga prisnivå på varor och tjänster under perioden.

Från november 2021 ökade de danska livsmedelspriserna nästan oavbrutet fram till sommaren 2022 då prisutvecklingen började stabiliseras. Under januari fram till juli i år började priserna att öka igen, men har sedan

dess sjunkit tre månader i rad. Trots fallande priser, var danska livsmedel 19,5 procent dyrare i oktober jämfört med november 2021.

I Sverige har prisuppgången varit brantare. Från november 2021 ökade de svenska livsmedelspriserna 16 månader i rad. I april i år avbröts uppgången och i genomsnitt är nu de svenska livsmedelspriserna 25,9 procent dyrare sedan november 2021.

För att sätta ökningen i perspektiv kan man titta på hur det såg ut de närmast föregående åren. Från november 2019 till november 2021 steg livsmedelspriserna bara med 1,8 procent, säger Carl Mårtensson, prisstatistiker på SCB, i ett pressmeddelande.

Ökat mer än den genomsnittliga prisnivån
Sedan november 2021 den genomsnittliga prisnivån på varor och tjänster stigit med 9,9 procent i Danmark. I Sverige har de genomsnittliga konsumentpriserna ökat ännu mer, med 17,5 procent i genomsnitt under samma period. Livsmedelspriserna har därmed ökat mer än den genomsnittliga prisnivån på båda sidor Øresund under de senaste två åren.

Info Express
E: hello@infoexpress.se
W: www.infoexpress.se
Källa: News Øresund

www.vaxkassetter.se

MASSAGEOLJA

- 500 ml
- 0 % paraffin & silicone
- Vegan
- With power of 100% natural oils

325,- 295,- 595,-

Forskarkommentar på årets julklapp: "Sällskapsspelet skapar gemenskap men kan även förstärka sociala gränser"

Sällskapsspelet är årets julklapp. I alla fall Som Handelns Utredningsinstitut, HUI, får rätt i sin spaning, lanserad den 16 november. Men vad säger detta om vår samtid? Vi frågade Patrik Stoopendahl, forskare inom marknadsföring och digitala kundresor.

– Utnämningen av sällskapsspelet som årets julklapp är meningsfull på flera sätt. Konsumentens tendens att söka inre trygghet i oroliga tider är inte ny. HUI:s analys kan ha inspirerats av begreppet "cocooning", myntat av trendspanaren Faith Popcorn. Det beskriver en inåtvänd strävan efter säkerhet och välbefinnande. Även andra produkter, som meditationsappar eller en varm filt, hade kunnat väljas som julklappar i linje med samma trend, säger Patrik Stoopendahl, gäst doktorand inom marknadsföring på Ekonomihögskolan vid Lunds universitet.

Årets julklapp ska reflektera tidsandan

HUI motiverar sitt val av sällskapsspelet som årets julklapp av konsumenternas växande behov av att vända blicken inåt mot familj och vänner i en tid då omvärlden ter sig mer osäker. För att kvalificera sig som årets julklapp bör en produkt reflektera vår tids anda, vara en nyhet eller ha återvunnit popularitet, och ha sålts väl under året. Enligt pressmeddelandet från HUI erbjuder sällskapsspelet en tillflykt från

"krig, våld och ekonomiska svårigheter", möjliggör en stunds avkoppling från yttervärlden och främjar närhet med nära och kära.

– Det är intressant att spekulera kring årets julklapps eventuella performativa effekt. Påverkar den konsumenters köpbeteende eller anpassar handlare sina strategier efter den? För trendmedvetna konsumenter kan utnämningen fungera som en vägledning inför köp. För handeln och tillverkarna innebär årets julklapp en möjlighet att bredda sitt spelutbud inför julhandeln, säger Patrik Stoopendahl.

Inåtvänd julklapp i tider av stora samhällsfrågor

Patrik Stoopendahl lyfter även ut HUI:s roll som inflytelserik aktör i detta sammanhang även innebär ett ansvar.

– Tidigare julklappar har inte alltid varit utan kontrovers. Under pandemin valdes evenemangsbiljetter som julklapp, och vissa produkter, som bakmaskiner, har inte sålt särskilt bra. Valet av sällskapsspelet kan också kritiserats, både

som produkt och fenomen. Spelet förutsätter ett socialt sammanhang, vilket kan vara exkluderande för de som saknar nära vänner eller familj. Frågan uppstår om det är lämpligt att främja inåtvändhet i en tid då stora samhällsfrågor kräver vår uppmärksamhet. Sällskapsspel kan skapa gemenskap bland deltagare men även oavsiktligt förstärka sociala gränser, säger han.

Klassiska spel under granen eller VR-spel?

Patrik Stoopendahl förväntar sig en intensifierad aktivitet bland detaljhandlare efter utnämningen, med fokus på inköp, logistik, marknadsföring och positionering av erbjudanden. – Och konsumenter kommer börja fundera på om det ska vara en klassisk

Fia med knuff eller ett VR-spel under julgranen i år, avslutar Patrik Stoopendahl.

Skanna till video, där forskaren Patrik Stoopendahl kommenterar utnämningen.

Info Express
E: hello@infoexpress.se
W: www.infoexpress.se
Källa: Lunds universitet

www.vaxkassetter.se

AFRODITA PROFESSIONAL

HYALURON

EXTREME MOISTURISING POWER

Det finns stora klimatbesparingar att göra genom att förhindra matförlust och matsvinn i Europa

Nya beräkningar visar att de europeiska länderna har en stor potential att minska trycket på globala livsmedelsresurser och tillhörande utsläpp av växthusgaser. Forskare har uppskattat de besparingar på utsläpp av växthusgaser som kan uppnås om vi fram till 2030 lyckas halvera matförlusten och matsvinnet från de livsmedelskedjor som levererar matkonsumtion i Europa.

Ny forskning visar att europeisk matkonsumtion drar onödigt mycket på globala resurser och det är en anledning till varför forskarna efterlyser politisk handling. Många av de livsmedel som äts i Europa odlas i länder utanför Europa. Matförlust- och senare i kedjan matsvinn (se ruta om avfallsbegrepp) - sker längs livsmedelskedjan, från det att råvaran odlas i Europa eller någon annanstans i världen, tills

Beräkningarna:

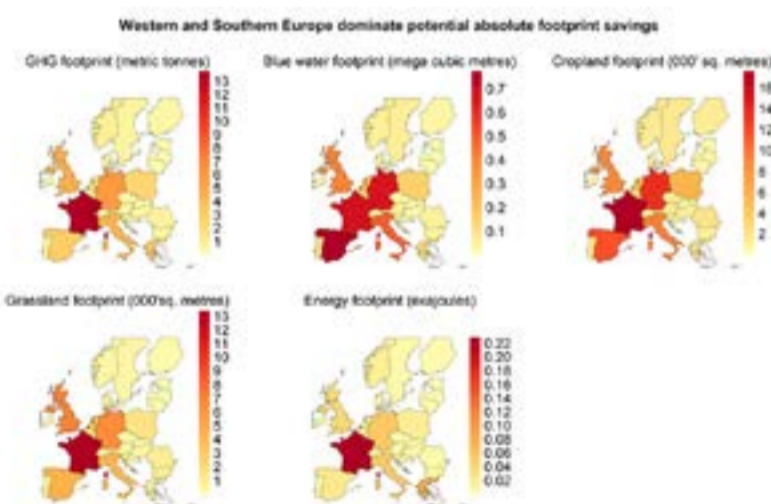
Beräkningarna baseras på världens livsmedelsproduktion och handel 2018. Om vi lyckades halvera matförlusten och slöseriet i samband med Europas konsumtion av mat skulle vi uppnå följande konsumtionsbaserade fotavtrycksbesparingar:

- 51 miljoner ton CO₂-ekvivalenta växthusgaser (8%)
- 106 446 km² jordbruksmark (6 %)
- 55 523 km² betesområden (6 %)
- 4,6 miljarder m³ vatten (7 %)
- 131 terawattimmar (0,47 exajoule) energi (14 %)

att den mättar munnar i Europa.

”En halvering av Europas matförlust och matsvinn, tillsammans med en omfördelning av globala matresurser, skulle kunna lösa utmaningarna med livsmedelsbrist i världen”, säger forskningsledare och professor i hållbara livsmedelssystem vid institutionen för livsmedelsvetenskap vid universitetet från Köpenhamn (KU FOOD) Marianne Thomsen.

Därför bör det satsas på lösningar för att minska matförluster och matsvinn i alla

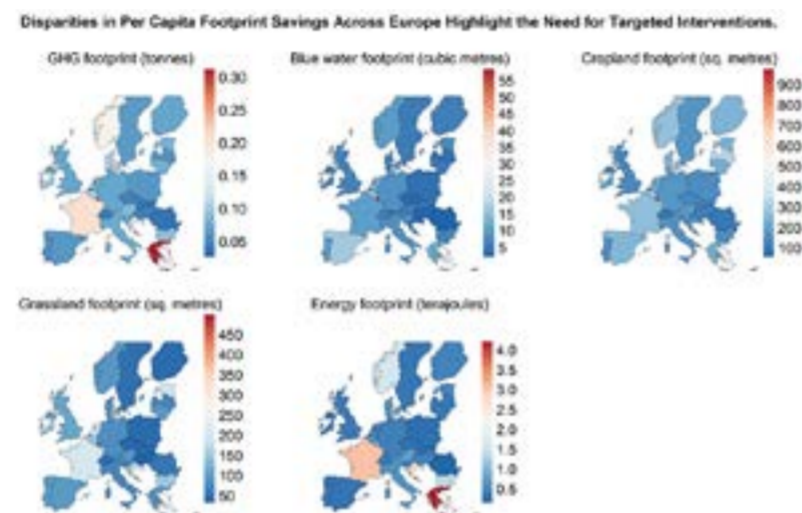
Figur 1. Särskilt Väst- och Sydeuropa är framträdande på bilden när vi tittar på de absoluta fotavtrycksbesparingar som kan uppnås genom att halvera matförluster och slöseri (”absolut” i motsats till ”per capita”) fotavtrycksbesparing som visas i figur 2). GHG Footprint = växthusgaser, Blue Water Footprint = vattenförbrukning, Cropland Footprint = åkermark och jordbruksområden, Grassland Footprint = betesområden och Energy = energiförbrukning. Illustration Albert Osei-Owusu

led i livsmedelskedjan, anser Marianne Thomsen.

Vinster på att minska matförluster och avfall

Forskarnas scenarioberäkningar visar vad som händer om vi minskar matförlusten och slöseriet som Europas matkonsumtion skapar både inom och utanför Europa, så att den blir hälften så stor. Att halvera matförluster och matsvinn i Europas livsmedelskedjor motsvarar en besparing på 8 % av utsläppen av växthusgaser orsakade av livsmedelskonsumtion i Europa; och en tillhörande besparing av 6 % jordbruksmark och 6 % betesmark – totalt sett motsvarande 12 % jordbruksmark, eftersom betesmarken används för boskap. Dessutom finns en besparing på 7 % av vattenförbrukningen, och 14 % av energiförbrukningen, som går till att producera mat till Europas medborgare (se även ruta med beräkningar).

Marianne Thomsen pekar på mätning och rapportering av matförlust och matsvinn

Figur 2. Illustrationen visar att det är skillnad på hur mycket de enskilda länderna i Europa potentiellt kan spara i fotavtryck per capita mätt med fem olika fotavtrycksindikatorer: Utsläpp av växthusgaser (GHG Footprint), vattenförbrukning (Blue Water Footprint), Cropland Footprint (odlingsmark och jordbruksområden), Grassland Footprint (betesområden) och Energy Footprint (energiförbrukning): Albert Osei-Owusu

av alla aktörer längs livsmedelskedjan som ett viktigt politiskt instrument. ”Det här kommer, möjligen kompletterat med ytterligare åtgärder, utgöra ett starkt incitament för företagen och det övriga samhället att investera tid och pengar i ny teknik och samarbete för att förhindra matförlust och matsvinn i lokala cirkulära matsystem, säger hon.

Marianne Thomsen ger också några exempel på var matförlust och matsvinn kan förebyggas:

”Företagen kan samarbeta kring hållbar innovation i cirkulära symbioser, där de utnyttjar varandras sidosrömmar. Tjänstebansbranschen kan t.ex. använda livsmedelsingredienser som framställt av överskott i partihandeln (en så kallad uppcycling). Det kan också minska matsvinnet genom att till exempel pusha användare att ta mindre portioner genom att minska tallrikens storlek.”

En ny vinkel på Europas fotavtryck

Nationella klimatbedömningar baseras på mängden växthusgaser som de enskilda länderna släpper ut från den livsmedelsproduktion som sker inom deras egna geografiska gränser. De nya beräkningarna använder sig av en konsumtionsbaserad beräkningsmetod. Det inkluderar klimatavtrycket för lokalt producerad såväl som importerad mat till Europa från resten av världen, medan livsmedel som produceras i EU för export undantas från beräkningarna. I scenarioberäkningarna har forskarna antagit att minskningen av matförlust och matsvinn sker genom förebyggande, vilket i teorin innebär att Europa kan klara sig med en mindre konsumtion av mat och därmed ett mindre drag på globala matresurser.

”Att uppnå en 50-procentig minskning av matförluster och matsvinn orsakat av Europas matkonsumtion kräver politiska ingripanden och även att insatserna är anpassade till nationella omständigheter och specifika regionala och lokala utmaningar”, säger Marianne Thomsen.

Beräkningarna visar att det finns stora regionala skillnader i var det är mest lönsamt att investera om vi ska nå målet om 50 % minskning av global matförlust och matsvinn. Västeuropéer kan spara mest, särskilt Frankrike, Tyskland, Belgien och Nederländerna. Men även länder med lägre bruttonationalprodukt, som t.ex. Grekland, Kroatien, Bulgarien och Rumänien har potential att förhindra matförlust och matsvinn. Jordbruket är den sektor där det totalt sett finns störst potential för att minska klimatavtrycket, medan den största potentialen för att spara energianvändning i livsmedelskedjan finns inom servicebranschen, som inkluderar kantiner, hotell och restauranger.

Info Express

E: hello@infoexpress.se

W: www.infoexpress.se | www.infoexpress.dk

Källa: Köpenhamns universitet (KU FOOD) Marianne Thomsen

Global temperatur på väg att stiga upp till 3 grader Celsius

Bild av Kai/Vetterle / Pixabay

■ FN har varnat för temperaturökningar inför klimatmötet COP28. Varningarna innebär att temperaturen globalt riskerar att stiga upp till tre grader Celsius under detta århundrade till följd av otillräckliga klimatåtgärder.

FN har varnat för temperaturökningar inför klimatmötet COP28. Varningarna innebär att temperaturen globalt riskerar att stiga upp till tre grader Celsius under detta århundrade till följd av otillräckliga klimatåtgärder.

Flera värerekord har redan slagits år 2023 och detta har lett till fler intensiva värmeböljor, översvämningar och torka som har påverkat försörjningen för de drabbade människorna och till och med lett till dödsfall världen över. Dessa förändringar har skett med enbart en ökning med 1,4 grader Celsius globalt. Forskare uppger att omständigheterna kommer att förvärras ytterligare om temperaturen fortsätter att stiga. António Guterres, FN:s generalsekreterare, har tidigare uppgett att en ”helvetisk” framtid är att vänta framöver som kommentar till klimatförändringarna. Rapporten av UNEP (United Nations Environmental Programme, på svenska FN:s miljöprogram) lyfter även fram att om de framtida miljöåtgärderna som redan har utlovats av flera länder implementeras så kommer det bara att minska temperaturökningen med 0,1 grader, vilket hade inneburit att temperaturen ändå enbart hade stigit med nära tre grader. Utsläppskrav på låginkomstländer i utbyte mot ekonomiskt stöd skulle leda till att temperaturen ökar med 2,5 grader, som fortfarande inte är tillräckligt

för att lindra allvarliga konsekvenser.

För att man internationellt sett ska lyckas uppnå det tidigare överenskomna målet och sikta på 1,5 graders temperaturökning måste 22 miljarder ton koldioxid reduceras från det totala förväntade utsläppet år 2030 enligt uppgifter från rapporten som The Guardian har tagit del av. The Guardian uppger att det motsvarar 42% av alla globala utsläpp och att det även motsvarar utsläppet från de fem länder som genererar mest utsläpp globalt (Kina, USA, Indien, Ryssland och Japan).

Inger Andersen, verkställande direktör för UNEP, uppger att det inte finns någon person eller ekonomi på planeten som inte berörs av den globala uppvärmningen och uppmanar till att sluta slå önskade rekord gällande utsläpp, temperatur och extremväder. Hon uppmanar istället till att sätta nya rekord gällande minskning av utsläpp och finansiering av klimatåtgärder, enligt The Guardian. Artikeln citerar även Guterres, som bland annat påstår att nutida trender innebär ett misslyckat ledarskap och att man missar en möjlighet att omställa till förnybara alternativ när det numera är billigare och mer tillgängligt. Han understryker dessutom att det fortfarande går att hålla sig till gränsen på 1,5 graders

temperaturökning (hälften av den förväntade temperaturökningen) om man eliminerar fossila bränslen, som han beskriver som ”roten till klimatkrisen”. Han uppmanar även ledare till att sänka utsläppen med rekordfart och ambition samtidigt som han tar ställning mot greenwashing. Guterres uttrycker vidare att länder måste åta sig ansvaret att återuppbygga förtroendet mellan höginkomstländer och låginkomstländer efter uteblivna bidrag för klimatfinansiering.

FN har även varnat för att tillverkare av fossila bränslen planerar att expandera sin verksamhet tidigare i november. Detta skulle resultera i dubbelt så höga utsläpp sett till planetens koldioxidbudget och mängden utsläpp den tillåter. UNEP-rapporten uppger även att om alla länders åtaganden att sänka sina utsläpp och nå koldioxidneutralitet fram tills år 2050 är uppnådda, så skulle temperaturen förväntas stiga med två grader Celsius.

Rapporten problematiserar dock detta påstående genom att mena att inget av G20-länderna reducerar sina utsläpp i en tillräckligt stor takt för att ligga i enlighet med koldioxidneutraliteten, trots att dessa länder står för 80% av utsläppen. En annan rapport från FN som har publicerats nyligen drar en liknande slutsats. FN:s sekreterare Simon Stiell uppger i ett kritiskt uttalande till The Guardian att ”regeringar tar små

steg för att undvika klimatkrisen när de egentligen borde ta stora kliv framåt [...]”.

Rapporterna kommer med dystra nyheter lagom till klimatmötet. COP28 kommer att äga rum mellan 30:e november till 12:e december i Dubai i Förenade arabemiraten i år. Enligt uppgifter från FN förväntas över 36 000 delegater närvara vid COP28. Diplomater och beslutsfattare från nästan 200 länder kommer att samlas i Dubai för att samtala om klimatförändringarnas konsekvenser och försöka enas om en plan för att upphöra användningen av fossila bränslen. På mötet kommer olika aspekter av klimatmålen tas upp och det kommer att ske en uppföljning av exempelvis Parisavtalet, där man kommer att granska nationerna som har förpliktigt sig att försöka hålla den globala uppvärmningen under 1,5 graders temperaturökning i Paris år 2015. Det är första gången man formellt följer upp ländernas utveckling mot målsättningen och detta är av vikt då jorden redan har värmts upp med 1,2 grader, enligt en artikel från The New York Times.

Bianca M.-Info Express
E: hello@infoexpress.se
W: www.infoexpress.se

Källor:

”World facing ‘hellish’ 3C of climate heating, UN warns before Cop28”, The Guardian, publiceringsdatum 2023-11-20

”What is COP28? And Other Questions About the Big U.N. Climate Summit”, The New York Times, publiceringsdatum 2023-11-20

Ökad risk för dödfödelse efter infektion med covid-19

Stor nordisk studie visar att kvinnor som hade covid-19 under graviditeten hade en ökad risk för dödfödelse. Risken var störst bland kvinnor som smittades under perioden då deltavarianten cirkulerade.

Lyckligtvis är dödfödelse mycket sällsynta i såväl Danmark som Sverige och Norge. En ny studie publicerad i tidskriften BMJ Public Health visar dock att covid-19 kan öka risken för dödfödelse.

Studien kombinerar data från nationella hälsoregister i Danmark, Sverige och Norge. Totalt omfattar studien 389 949 födselar i de tre länderna, med totalt 1 013 dödfödelse, varav 31 av kvinnorna hade covid-19 efter graviditetsvecka 22.

En av forskarna bakom studien är biträdande professor Stine Kjær Urhøj från Institutionen för folkhälsvetenskap. Hon har ansvarat för den del av studien som tittar på den danska datan.

"Jag vill understryka att dödfödelse är mycket sällsynta, även bland kvinnor med coronasmitta under graviditeten (...) Det finns därför ingen anledning till onödig oro, men det är givetvis bra att vara försiktig, och våra resultat stödjer också nuvarande officiell rekommendation att gravida kvinnor ska vaccineras mot covid-19", uppger biträdande professor Stine Kjær Urhøj för Institutionen för folkhälsvetenskap

Studien är gjord i samarbete mellan den danska hälsomyndigheten, det norska folkhälsinstitutet, samt Karolinska Institutet i Sverige och Danmarks Statistik.

"Vi fann att de kvinnor som hade smittats av covid-19 efter vecka 22 hade en 2,4 gånger högre risk för dödfödelse än kvinnor som inte hade blivit smittade av covid-19. Det är dock viktigt att ha i åtanke att även om vår studie är en av de största hittills har vi fortfarande bara 31 dödfödda i de tre länder där kvinnan har smittats av covid-19, säger Stine Kjær Urhøj.

Tidigare studier har undersökt sambandet mellan covid-19-infektion och dödfödelse, men det har funnits för lite data för att kunna dra robusta slutsatser.

"Jag vill betona att dödfödelse är mycket sällsynta, även bland kvinnor som har covid-19 under graviditeten. Och även om risken är dubbelt så hög – eller högre – bland kvinnor med covid-19, finns det fortfarande ett mycket litet antal dödfödda barn. Det finns därför ingen anledning till onödig oro, men det är givetvis bra att vara försiktig, och våra resultat stödjer också den nuvarande officiella rekommendationen att gravida kvinnor ska vaccineras mot covid-19, säger Stine Kjær Urhøj.

Om man tittar närmare på siffrorna så var det 2,3 dödfödda per 100 000 uppföljningsdagar bland de gravida kvinnor som inte smittades av covid-19 under graviditeten, medan det var 5,8 per 100 000 uppföljningsdagar bland de gravida

kvinnorna som hade testat positivt för covid-19 efter 22 veckors graviditet.

"Vi kan naturligtvis inte vara säkra på att ingen av de gravida kvinnorna i gruppen utan ett positivt covid-19-test har smittats av covid-19 utan att ha testats. De nordiska ländernas teststrategier var dock relativt omfattande under stora delar av studieperioden, förklarar Stine Kjær Urhøj.

Risken är störst strax efter infektion med coronavirus

I studien undersöktes risken för dödfödelse mer i detalj genom att titta på tidsperioden från infektion med covid-19 till födseln.

Forskarna fann att risken var högst upp till två veckor efter infektionen. Risken var 5,5 gånger högre de första två veckorna efter infektionen, varefter den minskade ju längre tid som förflutit sedan infektionen. Om man tittar på de första fyra veckorna efter infektion var risken 4,4 gånger högre, medan den var 3,7 gånger högre under de första sex veckorna.

Enligt forskarna bakom studien stödjer det faktum att risken bara finns en kort tid efter infektionen att det finns ett orsakssamband.

"Det finns naturligtvis en viss osäkerhet i de tidsintervall vi har tittat på i studien, eftersom det kan vara en liten skillnad mellan när kvinnan blir smittad och när hon testas. Men trenden med att risken är högst strax efter infektion och sedan faller verkar vara ganska tydlig", förklarar Stine Kjær Urhøj.

Olika covid-19-varianter innebär olika risker

Forskarna fann också att det fanns en skillnad i risken för dödfödelse, beroende på vilken variant av covid-19 som var dominerande under perioden då kvinnorna testades.

Risken var störst bland de som testades positivt under perioden då deltavarianten dominerade. Hos dem fanns en 8,2 gånger högre risk under de första fyra veckorna efter infektion. Som jämförelse var risken 3,7 gånger högre bland dem som hade indexvarianten (den första virusvarianten) och 2,7 gånger högre bland dem som hade alfavarianten under samma period.

Info Express
E: hello@infoexpress.se
W: www.infoexpress.se
Källa: Köpenhamns universitet

Så här ska du förstå siffrorna

Forskarna har beräknat risken för dödfödelse genom att beräkna graviditetsdagarna hos kvinnorna i studien. För varje kvinna i studien följdes graviditeten från 22:a graviditetsveckan – och alla dagar under kvinnans graviditet fram tills kvinnan födde ingick därefter.

Alla graviditetsdagar då en kvinna hade en pågående infektion med covid-19 ingick i beräkningen som "uppföljningsdagar bland kvinnor med covid-19".

Alla graviditetsdagar då en kvinna inte hade covid-19 ingick i beräkningarna som "uppföljningstid bland kvinnor utan covid-19".

Baserat på detta drog forskarna slutsatsen att för varje 100 000:e uppföljningsdag bland gravida kvinnor utan covid-19 fanns det 2,3 dödfödelse, medan det för varje 100 000:e uppföljningsdag bland gravida kvinnor med covid-19 fanns 5,8 dödfödelse.

Man kan förstå innebörden av "2,4 gånger högre risk för dödfödelse" på så sätt att förhållandet mellan siffrorna är att 5,8 är ca. 2,4 gånger högre än 2,3.

Virus som dödar cancer

Immunterapi är ett nytt sätt att bekämpa cancer. Angelica Loskogs forskargrupp har utvecklat ett virus som tar sig in i cancercellen och aktiverar immunförsvaret.

Vid Uppsala universitet har forskningen om immunterapi mot cancer pågått i tjugo år. Redan 2006 påbörjades den första kliniska studien. Angelica Loskogs forskargrupp har testat behandlingen i USA på patienter med cancer i bukspottskörteln. I Sverige pågår två studier, en på blandade cancer och en på malignt melanom. I filmen (skanna och se) från 2022 berättar Angelica Loskog mer om hur immunterapi går till.

Info Express
E: hello@infoexpress.se | W: www.infoexpress.se
Källa: Uppsala universitet

Angelica Loskog, adjungerad professor vid institutionen för immunologi, genetik och patologi, förklarar hur immunterapi går till. Bild: Capture video.

En hittills mystisk del av hjärnan påverkar sömn, motorik och beteende

Det så kallade extracellulära utrymmet i hjärnan är för många en okänd storhet. Nu visar en ny studie att det extracellulära utrymmet möjligen kan påverka både sömn, motorik och beteende.

Hjärnan innehåller miljarder nervceller som styr tankar, känslor, beteende och rörelser.

Men i själva verket är hela 20 procent av hjärnan ett stort mysterium. Ungefär en femtedel av hjärnan består av det så kallade extracellulära utrymmet, som är alla små utrymmen mellan hjärnans celler. De är en del av hjärnan som vi inte vet så mycket om.

En ny studie av postdoc Andrea Grostøl Dietz och hennes kollegor från professor Maiken Nedergaards laboratorium vid Centrum för Translationell Neuromedicin kan nu göra oss mer medvetna om just det extracellulära rummet.

De har undersökt hur små förändringar i hjärnans naturliga kaliumnivå kan påverka hjärnaktiviteten hos möss.

"Våra resultat visar att mycket små förändringar av kalium i det extracellulära utrymmet kan ha stora effekter på frisättningen av signalsubstanser i hjärnan som kallas neuromodulatorer, som till exempel dopamin. Neuromodulatorer spelar en viktig roll för att reglera funktioner

som humör, uppmärksamhet, sömncykel och mycket mer. Dessutom såg vi också en stor påverkan på sömn och beteende hos våra möss, säger Andrea Grostøl Dietz.

Det tog sig bland annat uttryck i att mössen sov 25 procent mer, hade en lägre aktivitetsnivå och blev betydligt sämre på att samordna sig när forskarna sänkte halten av kalium.

"När vi däremot ökade kaliumnivån fick mössen en betydligt högre aktivitetsnivå och bättre koordination. Bara genom att ändra kaliumbalansen i det extracellulära utrymmet lite så påverkar vi hjärnans aktivitet avsevärt. Idag är det inte mycket fokus på det extracellulära rummet i forskningen. Men vår studie visar att det fokuset bör ökas", framhåller Andrea Grostøl Dietz.

Kan hjälpa till vid behandling av psykiatriska sjukdomar
Även om studien inte direkt fokuserar på psykiatriska sjukdomar, hoppas Andrea Grostøl Dietz att en djupare förståelse för kalium och det extracellulära utrymmet kan göra oss mer medvetna om dem.

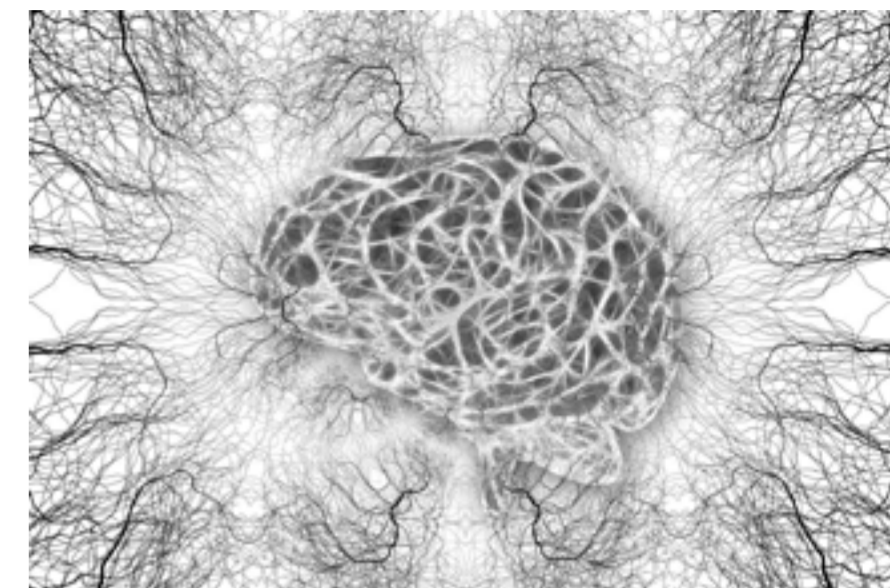

Bild av Gerd Altmann / Pixabay

– Människor har främst fokuserat på hjärnceller och deras elektriska signaler för att förstå psykiatriska sjukdomar som schizofreni, säger hon.

Trots ett massivt forskningsarbete på området förklarar Andrea Grostøl Dietz att det fortfarande saknas förståelse för sjukdomen och hur den kan behandlas.

"Kanske måste vi titta på hela hjärnan, inklusive det extracellulära utrymmet, för att ta reda på vad som verkligen är fel", säger hon.

Hon påpekar att man vet att kalium påverkas hos patienter med psykiatriska

sjukdomar. Därför kan det vara intressant att undersöka om en bättre balans i kaliumnivån potentiellt skulle kunna behandla psykiatriska sjukdomar.

"Men också sömnstörningar och sjukdomar som epilepsi, där vi vet att kalium påverkas. Vi är fortfarande långt ifrån att kunna säga något om och hur kaliumbalansen kan användas för att behandla psykiatriska sjukdomar, men vår studie pekar i riktning mot att det bör utredas."

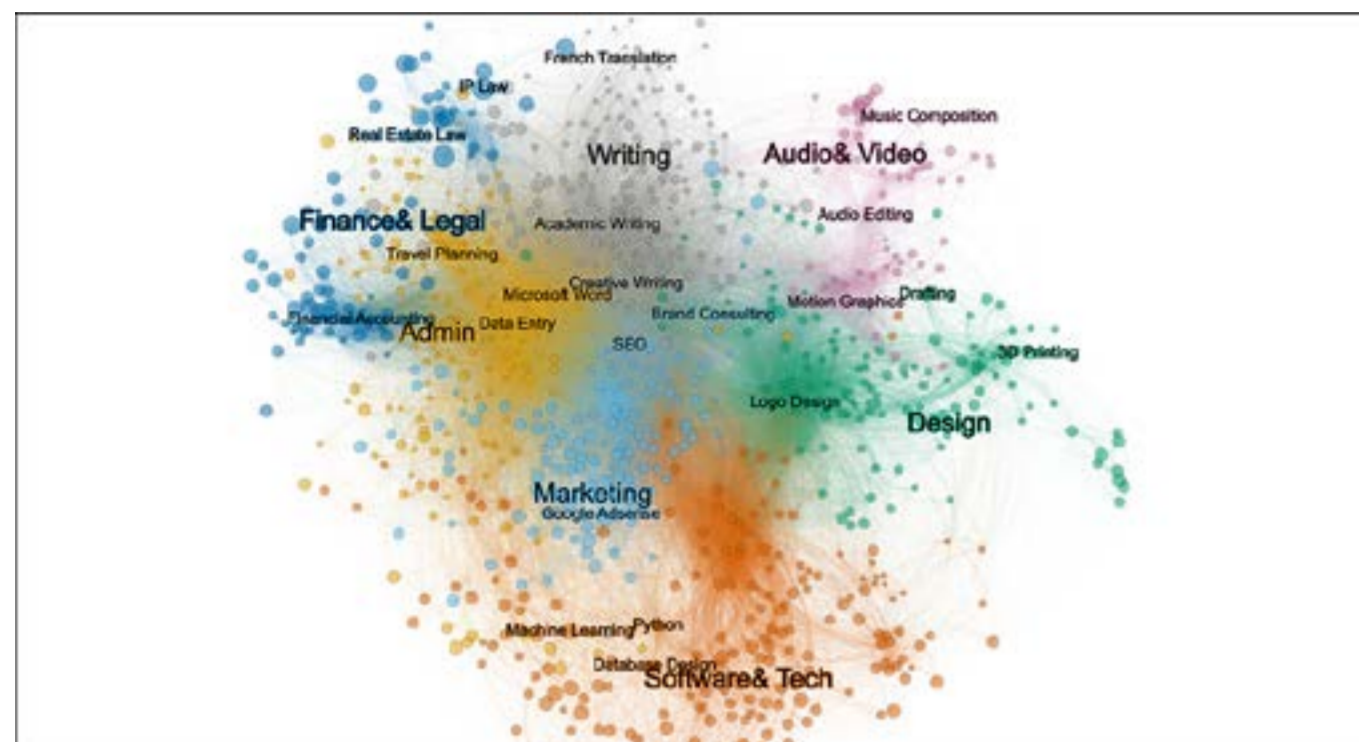
Info Express
E: hello@infoexpress.se
Källa: Köpenhamns universitet

Södra Sveriges Största Butik
• Allt för brud, brudgum, tärnor, gäster och partyfolk •

anina
BRUD & FESTSPECIALISTEN
Angelholmsvägen 31, 254 53 Helsingborg
info@anina.se • Tel nr: 042-132709
Facebook Instagram

www.anina.se

Starka AI-kunskaper ger mer på lönekontot

Undersökningens visuella kartläggning av kompetens. Illustrationen visar hur de individuella arbetskompetenserna hänger ihop och framträder i kluster.

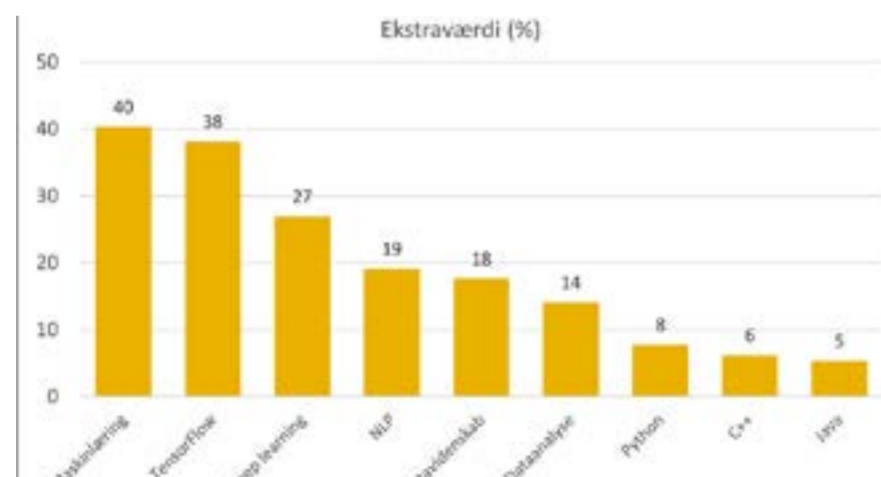
Vissa professionella kompetenser och färdigheter är värda mer än andra. En ny studie kartlägger värdet av 962 specifika färdigheter och visar att kunskap om just artificiell intelligens (AI) är mycket efterfrågad idag. I genomsnitt ökar AI-kompetensen ersättningen med 21 procent.

Vilken typ av yrkeskompetens behövs särskilt på en arbetsmarknad präglad av tekniska genombrott? Och hur kan den enskilde medarbetaren skaffa sig ny kompetens som är särskilt efterfrågad och i slutändan bättre betald?

Dessa frågor står i centrum för en ny vetenskaplig studie som har kartlagt och värderat 962 arbetsrelaterade färdigheter och deras inbördes samband.

Studien visar att det finns betydande skillnader i värdet av den specifika yrkeskompetensen. Speciellt AI-relaterade färdigheter är betydligt bättre betalda än de flesta andra. I genomsnitt ökar förvärvet av specifika AI-kunskaper ersättningen med 21 procent.

”Det högre värdet av den här typen av arbete speglar att artificiell intelligens är under snabb utveckling och att kompetens inom området efterfrågas. Men AI-kompetens är också ett bra exempel på en typ av färdighet som kan användas i många arbetssammanhang, och som därför ger extra värde att besitta, säger Ole Teutloff från Copenhagen Centre for Social Data Science (SODAS) vid Köpenhamns universitet.

Tillsammans med Fabian Stephany från University of Oxford ligger han bakom kartläggningen, som just har publicerats i den vetenskapliga tidskriften Research Policy.

I studien använder de två forskarna data från 50 000 frilansjobb som erbjuds på en stor amerikansk onlineplattform under perioden 2014-2022. Eftersom sådana

Om studien

Studien med titeln "Vad är priset på en färdighet? Värdet av komplementaritet" publiceras i den vetenskapliga tidskriften Research Policy.

Bakom studien står Fabian Stephany, som bl.a. är forskningslektor vid Oxford Internet Institute (OII) vid University of Oxford, och doktorand Ole Teutloff från Copenhagen Centre for Social Data Science (SODAS) vid Köpenhamns universitet.

I studien undersöker de värdet av 962 olika arbetsrelaterade färdigheter och deras inbördes samband. Data baseras på drygt 50 000 arbetsuppgifter som erbjuds under perioden 2014-2022 på en stor amerikansk onlineplattform för frilansuppdrag. Den specifika plattformen är anonymiserad i studien.

frilansplattformar både anger lönenivåer och anger krav på kvalifikationer och kompetens, är det möjligt att kartlägga de olika kompetensernas inbördes samband och värde i detalj med dataanalyser.

Det gäller även de speciella AI-kunskaperna: Här toppar nya färdigheter kopplade till 'maskininlärning' listan med ett relativt mervärde på 40 procent. Sedan följer en rad andra AI-relaterade kompetenser, som t.ex. kunskap om 'deep learning' (27%) 'dataanalys' (14%) och program som används för artificiell intelligens, t.ex. Python (8 %) och Java (5 %).

Kan vägleda valet av vidareutbildning

Mer generellt visar studien att värdet av en färdighet eller kompetens är betydligt högre om den på ett fruktbart sätt kan kombineras med kompetens från andra områden. Det är därför ett plus om du kan lägga till en helt annan men efterfrågad färdighet till din professionella verktygslåda.

T.ex. har specifika kunskaper från mjukvaru- och teknikområdet generellt sett högt värde för personer som arbetar inom marknadsföring eller med juridik och ekonomi. Detta är en fråga om hög komplementaritet. Omvänt är 'fotoretuschering' ett exempel på en färdighet som är svårare att kombinera med andra färdigheter och därför har mindre komplementaritet och värde.

Enligt Fabian Stephany ger kartläggningen av sådana sammanhang ny kunskap om hur individen bäst kan utveckla sin kompetens så att den matchar efterfrågan på arbetsmarknaden.

”Våra fynd har stora konsekvenser för individer, företag och beslutsfattare. När man är medveten om värdet av kompetens som kompletterar varandra kan vi till exempel bättre vägleda arbetstagare i deras individuella omskolning eller eventuella omskolning”, säger han.

Enligt forskarna bakom studien är det viktigt att vara medveten om att uppgifterna är baserade på frilansuppdrag som erbjuds på en amerikansk onlineplattform, som inte nödvändigtvis alltid speglar en europeisk verklighet eller den vardag som den tillsvidareanställda möter på sin arbetsplats.

”Fast anställda kommer ofta att arbeta i team och organisatoriska hierarkier som också kräver ett antal mjukare sociala färdigheter”, förklarar Ole Teutloff.

”Men när det kommer till AI-kunskaper skulle jag hävda att de är ”hårda” färdigheter, precis som projekt som läggs ut på arbetsplattformar mycket väl kan innehålla mycket komplexa arbetsuppgifter. Ett projekt om maskininlärning behöver därför inte skilja sig så mycket från ett projekt i ett företag när vi pratar kompetens. Så även här i Europa tror jag att vi kan lära oss av studien.”

Info Express
E: hello@infoexpress.se
W: www.infoexpress.se
Källa: Köpenhamns universitet

LUNDS KAKELVARUHUS

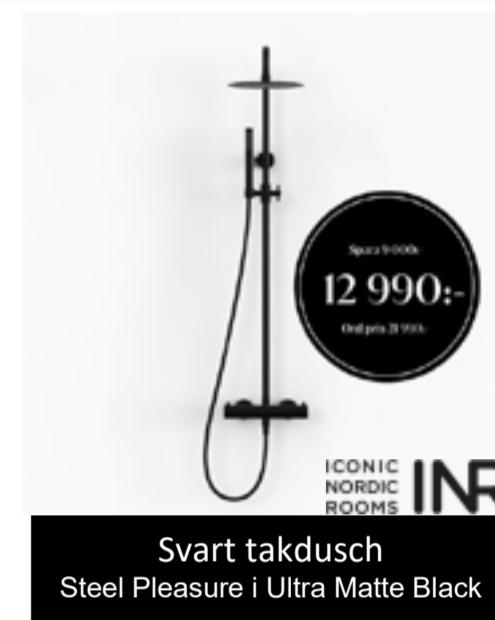
EST 1994

Nytt badrum, från ide till verklighet på 14 dagar

Lunds Kakelvaruhus, en riktig fackhandel med egen totalentreprenad med alla yrkeskategorier i huset såsom plattsättare, vvs, el och måleri. Allt på ett och samma ställe med endast en kontaktperson genom hela renoveringen.

Med nästan 30 år i branschen är Lunds Kakelvaruhus störst inom badrumsrenovering i södra Sverige.

Välkommen till oss och låt dig inspireras!

Lunds Kakelvaruhus Försäljning AB
Traktorvägen 19
046-2112116 (val2)

lundskakelvaruhus.se
butik@lundskakelvaruhus.se

REA • REA • REA • REA

MÖBELREA

på allt i butiken!

SOFFOR • MATGRUPPER • FÅTÖLJER
• SÄNGAR • MATTOR mm, mm

Nu börjar vi vår stora möbelrea, med många fynd av utställningsmöbler och utgångna modeller.

Välkommen!

möbelmästarna

MÜLLERS MÖBLER

Vi levererar, bär in och monterar alla möbler vid köp över 8000,- utan kostnad!

Malmövägen 19, Vellinge. Tel 040-42 02 32 | www.mullersmobler.se | Vard 9-18 • Lör 9-14 | Handla räntefritt upp till 24 mån.

Ny forskning: Könnsstereotyper hindrar tjejers teknikintresse

Bild av StartupStockPhotos - Pixabay

Tech-branschen efterlyser personal, och universitetet har i årtal försökt locka fler kvinnor till teknikämnen. Ny forskning visar att både elever och lärare i grundskolan tror att män är bättre på teknik, vilket leder till minskat självförtroende och intresse bland tjejer. Dessutom visade studien att skolans satsning på programmering sänker elevers intresse. Dock tycks det som att tjejer med utländsk bakgrund har en mer positiv syn på teknik.

– Vi blev överraskade över att upptäcka att lärarna som ingick i studien hade starka könsstereotyper kopplade till teknik, trots att många av dem undervisar i ämnet, säger docent Una Tellhed vid Lunds universitet, som leder projektet Klart du kan koda!

Ett annat resultat i forskningsprojektet visar att killar hade bättre självförtroende för programmering än tjejer, vilket var tydligt relaterat till intresse. Killarnas bättre självförtroende förklarades också av att de uppmuntrats mer, haft fler erfarenheter inom teknik, och fler förebilder, jämfört med tjejerna.

Etnicitet en annan faktor
Etnicitet spelar också roll för könskillnaderna. Tjejer med utländsk bakgrund hade bättre självförtroende och större intresse för programmering än tjejer med svensk bakgrund. De hade också svagare könsstereotyper om teknik. Detta kan relateras till "jämsällhetsparadoxen", där könskillnader i självförtroende och yrkesintressen paradoxalt visat sig större i mer jämställda länder.

– Det behövs mer forskning för att förstå jämsällhetsparadoxen. Könsstereotyper påverkar självförtroende och intresse och det är möjligt att könsstereotyper om teknik är ovanligt starka i Sverige av olika skäl, säger Una Tellhed.

Skolan minskar intresset för teknik. Forskarna inom projektet har även utvärderat effekter av samhällssatsningar som syftar till att locka ungdomar till tekniksektorn. En sådan unik

Om projektet Klart du kan koda!
Projektet genomfördes av forskningsgruppen PROGS (Psychological Research on Gender Segregation) vid Institutionen för psykologi. Projektledare var docent Una Tellhed och medverkande forskare var professor Fredrik Björklund. Projektet var huvudsakligen finansierat av Forte; forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, samt av Lunds tekniska högskola och Sparbanken Skåne. Projektet utfördes delvis i samarbete med Vattenhallen Science Center vid Lunds tekniska högskola. Drygt 800 elever i ÅK6, ÅK8 och ÅK9 studerades över tid, och med olika undersökningsmetoder.

satsning i Sverige är att alla elever numera lär sig programmera i skolan. Resultaten avslöjar att den nya undervisningen i programmering visserligen ökade elevernas självförtroende, men även att den övartat minskade elevernas intresse för ämnet.

– Detta tyder på att undervisningen behöver vidareutvecklas för att stimulera intresse, säger Una Tellhed.

Däremot fann forskarna att ett besök på ett science center, där elever får programmera under lekfulla former, motverkade skolundervisningens negativa effekter. Besöket på science center höjde även tjejers självförtroende för programmering.

Info Express
E: hello@infoexpress.se
W: www.infoexpress.se
Källa: Lunds universitet

Välkommen till Autoexperten!

Hos oss hittar du reservdelar, tillbehör och vertyg till din bil, lastbil, mc, husvagn eller båt.

AUTOEXPERTEN I LUND
Nöbbelövs Mossaväg 3, 226 60 Lund
Telefon: 046-30 57 30

AUTOEXPERTEN I MALMÖ
Lundavägen 143, 212 24 Malmö
Telefon: 040-21 03 30

AUTOEXPERTEN I HELSINGBORG
Muskötgatan 4, 254 66 Helsingborg
Telefon: 042-38 61 60

Autoexperten

TMP OUTLET • Sport & Fritid

1500Kvm märkeskläder! Sport & Fritid • Alltid 20-80%

MARINE
Windstopper
Unisex Stl XS-2XL
-37% **499:-**
Rek.pris 799:-

ZIGZAG
Vally Coverall Jr.
Vattenpelare 10.000
Junior Stl 92-146
-50% **499:-**
Rek.pris 999:-

2117 OF SWEDEN
Ullånger Top SS
Herr Stl S-2XL
Dam Stl XS-2XL
-55% **399:-**
Rek.pris 899:-
Underställ i 100% Merinoull

Ullånger Top LS
Herr Stl S-2XL
Dam Stl XS-XL
-55% **449:-**
Rek.pris 999:-

Ullånger Byxa
Herr Stl L-2XL
Dam Stl S-XL
-50% **399:-**
Rek.pris 799:-

Nedan finns både i Åkarp & Burlöv!

Flanellskjorta
Herr Stl S-2XL
-75% **99:-**
Rek.pris 399:-

KOMBI
The Original Mitten
Waterguard® & Ultraloft®
-20% **359:-**
Rek.pris 449:-

ZOKKS
Skidstrumpa 2-Pack
Stl 35/38-47/50
-50% **99:-**
Rek.pris 199:-

CAPITAL
Finsocka 5-Pack
Stl 36/41-41/46
-54% **59:-**
Rek.pris 129:-

Boxer 3-Pack
Stl S-2XL
-66% **99:-**
Rek.pris 299:-

CARL & SON
Nyhett!
Finns både på
Burlöv & i Åkarp!

Face Scrub
-31% **149:-**
Rek.pris 219:-

Face Cream
-31% **149:-**
Rek.pris 219:-

Face Wash
-29% **119:-**
Rek.pris 169:-

Shower Gel
-28% **99:-**
Rek.pris 139:-

Shave Gel
-28% **99:-**
Rek.pris 139:-

Antiperspirant
-37% **99:-**
Rek.pris 159:-

Veganska kropps- & ansiktsvårdsprodukter framtagna och tillverkade i Sverige med ursprung i Åkarp!

KOMBI
The Original Mitten
Waterguard® & Ultraloft®
-20% **359:-**
Rek.pris 449:-

ZOKKS
Skidstrumpa 2-Pack
Stl 35/38-47/50
-50% **99:-**
Rek.pris 199:-

CAPITAL
Finsocka 5-Pack
Stl 36/41-41/46
-54% **59:-**
Rek.pris 129:-

Boxer 3-Pack
Stl S-2XL
-66% **99:-**
Rek.pris 299:-

Rigel Low
Herr Stl 40-47
-38% **799:-**
Rek.pris 1299:-

Vattentät!
CMP

Rigel Low
Dam Stl 36-42
-38% **799:-**
Rek.pris 1299:-

Vattentät!
CMP

Treksta
Arrow GTX High Jr.
Junior Stl 28-39
-36% **699:-**
Rek.pris 1099:-

Rigel Low passar dig som gillar vara ute i skog och mark och den slitstarka yttersulan ger en bra grepp både på blött och torrt underlag. En bra allroundsko helt enkelt, både för äventyr och vardag. Lätta kängor för höst och vinter. Vattentäta med GORE-TEX.

Vi reserverar oss för slutförsäljning och typografiska fel i denna annons.

www.tmpoutlet.se • 040-6513096 • Lundavägen 87, Åkarp • Öppet: Måndag-Fredag 11-19, Lördag 10-16, Söndag 11-16
Burlöv Center Öppet: Måndag-Fredag 10-20, Lördag-Söndag 10-18

GOD JUL
OCH GOTT NYTT ÅR

Önskar Info Express

Sverige och Danmark
Öresunds Deals

SÄLJ HOS OSS I ÖRESUNDSREGIONEN

WWW.ORESUNDSDEALS.COM

**VELLINGE
BILBOLAG**

www.vellingebilbolag.com
040-41 22 10

Terminalgatan 11 • 235 39 vellinge

Välkommen till oss på
MMC MALMÖ

Kan vi hjälpa dig?

NY BIL | BOKA SERVICE | DÄCKHOTELL
BEGAGNADE BILAR | SERVICEAVTAL | SKADE VERKSTAD

Agnesfridsvägen 129 Malmö
Tel: 040-55 26 40 | E-post: info@mmc malmö.se

HYUNDAI | MITSUBISHI | MAXUS

Billackering i Toppklass

Ubilack

Billackering i mästartklass
Hjälp med skadan?

Drop-in skadebesiktning
Tel. 040-942573
E-mail: info@ubilack.se
Webb: www.ubilack.se

**Eriks
Biluthyrning**

0736 - 577 577 ERIKS-BILUTHYRNING.SE

MINIBUSSAR | SKÅPBILAR | LÄTTA LASTBILAR

LUND - ARLÖV/MALMÖ - HELSINGBORG - KRISTIANSTAD

Däckcenter i Vellinge

Byt däck i Vellinge
Rätt däckverkstad för ditt däckbyte

Adress: Fabriksgatan 3, 235 32 Vellinge
Tel: 040-42 00 52
E-post: info@dackcenter.se

Öppettider:
Måndag - fredag: 07.45 - 17.00
Lördag: 09.00 - 13.00
Drop-In Vardagar 07:45-17:00

Skanna och boka tid

ELCYKELPUNKTEN

TREK VERVE+ 3 LOWSTEP JUNIPER 545WH

Med Verve+ 3 Lowstep får du kraft att ge dig ut på längre äventyr, pendla snabbare och övervinna uppförsbackar lättare. Den extra kraften gör cyklingen ännu mer spännande och njutbar.

42 090 SEK
20% rabatt
Rabattkod:
"Öresunds Deals"

Vi finns i Mobilia, Per Albin Hanssons väg 32, parkering finns precis utanför. Välkommen in!

ZviZZer Keramiskt lackskydd

Välj mellan vår originalbehandling eller någon av de nyare keramiska behandlingarna. Samtliga ger din bil en fantastisk glans och gör biltvätten superlätt!

KAMPANJ
-20%

Gäller bokning av grundbehandling samt galsskydd och fälgskydd t.o.m. 31 okt 2023. Kan ej kombineras med andra erbjudanden!

Välkommen!

ZVIZZER Malmö
Cypressvägen 29
040-21 54 00

www.equipauto.se

KRICKELICK

**DIN BARNBUTIK
PÅ LIMHAMN**

Välkommen in till vår butik!
E-post: info@krickelick.se
Telefon: 040-651 31 91
Järnvägsgatan 37, 216 44 Limhamn

BabyYou

Vi är en stor butik med allt för ditt barn, 0-3 år. Vi har 1000 kvm med ett nogautvalt sortiment av marknadsledande varumärken. Vår butik drivs av engagerad personal med ett genuint intresse och en djup kunskap om babyprodukter där trygghet och säkerhet runt dig och ditt barn står i fokus. Vid köp av bilbarnstol, får du den monterad i bilen direkt. Vårt namn är nu BabyYou, tidigare Babyproffsen Helsingborg. Välkomna!

Garnisonsgatan 10, 25466 Helsingborg
Tel: 042-183900
www.babyyou.se

Rätstickan
Din glada garnbutik i Malmö

Garner | Tillbehör | Stick-café

www.ratstickan.se

Regementsgatan 84, 217 51 Malmö | Tel. 040- 26 94 46 | Epost: info@ratstickan.se

TMP OUTLET • Sport & Fritid

1500Kvm märkeskläder!
Sport & Fritid • Alltid 20-80%

Fynda massor av välkända märken till grymma priser!

UNDER ARMOUR | ENDURANCE ATHLECIA | weather report | 2117 OF SWEDEN
ZIGZAG | VIRTUS | CRAFT
ENDURANCE | WHISTLER | EXANI

www.tmpoutlet.se • 040-6513096 • Lundavägen 87, Åkarp
Öppet: Måndag-Fredag 11-19, Lördag 10-16, Söndag 11-16

FÖRETAG!

Fina julkorgar till kunder och personal.

Information och beställning:
040-628 13 11
toftanas@kandyz.se

KANDYŻ

Välkommen!

Topplocksgatan 9F
212 41 Malmö

Telefon: 040-62 81 311

E-post: toftanas@kandyz.se

Öppet: Må-Sö 11-20

INFO EXPRESS / ÖRESUNDS DEALS
Kanske det bästa erbjudandet

2024 ANNONSERING från 1500,-/utgivning

- Utdelning i exklusiva områden i västra Skåne / Öresund
- Annonsera lokalt eller regionalt till samma pris
- En åttondelsida i papperstidningen Info Express
- Skanna nedan för att se mer:
- Stöd för att skapa kontot och övrig administration
- Konto + 3 Deals på Öresunds Deals ingår i köpet

BEGÄNSAT ERBJUDANDE
Gäller Lo.m. 31 dec. 2023

SG SIMGOLF

Köp ditt medlemskap idag och få 2 gratis boxtimmar!

LUNDS
KAKELVARUHUS

KAMPANJ PÅ
BADRUM

24 370 SEK
19 490 SEK

NY BUTIK
NYTT UTVALD, NY HELLENGE
OPPNÄR I NOVEMBER

YTTERDÖRR MED KÄNSLA

Känslan på ytterdörren sätter tonen för hela ditt hem. Hos oss hittar du ytterdörrar som utstrålar hemtrevnad, trygghet och kvalitet. Oavsett om du vill ha en ytterdörr med fönster som släpper in extra ljus i ditt entré eller dörr i gammal stil för den genuina hemmakänslan, har vi ytterdörrar som är anpassade för att stå emot vårt nordiska klimat.

Boka ett gratis hembesök så hjälper vi dig hitta rätt dörr till ditt hus.

Malmö Syd
Tfn 040-655 65 79

50% REA
PÅ MASSOR AV
BRUDKLÄNNINGAR

Anina
Ängelholmsvägen 31,
254 53 Helsingborg.
Tel: 042-132709
E-mail: Info@Anina.se

TRY BEFORE BUY

Med vår color sampler får du färg och roller i ett. Smidigt och smart. Testa med en eller flera färger redan idag.

1 ST **49:-** 3 ST **129:-**

colorama

milano
SKRÄDDERI & KEMTVÄTT

Experter på kemtvätt och reparationer av textil, skinn, päls, mocka, väskor sömnad.

Djäknegatan 2 21135, Malmö | Tel. 040 54 54 54 | Mob. 076 167 0444 | E-post: info@milano-se.com | Webb: milano-se.com

Boka julbordet redan idag
CENTER@SIMGOLF.SE

SG SIMGOLF

SVENSK-DANSKT JULBORD
27/11 - 21/12

Kupongrabatt 100:-
Giltig till 21/12-23

GLÖGG 55:-
Innan julbordet

395:- ENDAST JULBORD
495:- JULBORD + GOLF
495:- JULBORD + SHUFFLE

ÖRESUNDS DEALS

JUST TAKE IT!

WWW.ORESUNDSDEALS.COM

Udforsk alt, hvad denne smukke region har at tilbyde med vores håndplukkede tilbud.

Utforska allt som denna vackra region har att erbjuda med våra handplockade erbjudanden

Explore everything this beautiful region has to offer with our hand-picked deals.

Vi publicerar din digitala annons gratis på köpet av annonsering i papperstidningen Info Express